

سر شاهه	: میرزابی، حسین، ۱۳۵۴ بهمن -
عنوان و نام پندیداور	: مثل امام رضا باش / نویسنده حسین میرزابی ملکآباد؛ تصویرگر طاهره امینی؛ ویراستار محتوایی و زبانی زینب سادات حسینی.
مشخصات نشر	: مشهد: آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات اسلامی، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۲۴ ص: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۹۰-۱۷-۹
وضعیت فهرست نویسی	: قپیا
یادداشت	: گروه سنی: ج.
موضوع	: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۴۱۵۳ - ۴۰۳ ق. - داستان
موضوع	: Ali ibn Musa, Imam VIII -- Fiction
موضوع	: داستان‌های مذهبی
موضوع	: Religious fiction
موضوع	: شعر مذهبی
موضوع	: Religious poetry
شناخته افزوده	: امینی، طاهره، ۱۳۶۷، تصویرگر
شناخته افزوده	: آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات اسلامی
شناخته افزوده	: Astan Qods Razavi . Islamic Relief and Communication Assistant
رده بندی بیوگرافی	: ۱۳۹۷/۶/۸، ۹۳۴ م ۱۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۲۲۷۳۹

مثل امام رضا ﷺ باش (۲)

تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی

نویسنده: حسین میرزابی (ملک)

به سفارش: معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی

ویراستار: زینب سادات حسینی

ارزیاب علمی: حجت‌الاسلام والمسلمین سید‌محمد‌مود مرویان حسینی

مدیر هنری: عباس پرچمی

تصویرساز: طاهره امینی

ناشر: انتشارات معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷ شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

نشانی: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، بعد از باب‌الهادی علیهم السلام، پلاک ۱۸۳، مدیریت فرهنگی، صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵ تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۷

دانان کبوتر پیری است که ما خیلی به او احترام می‌گذاریم. این اسم را هم خودمان برایش انتخاب کرده‌ایم؛ دلیلش هم این است که لانه او سال‌ها نزدیک مکتب خانه بوده و هر روز، درس‌هایی را که معلم مکتب به بچه‌ها می‌داده، شنیده و یاد گرفته است.

همه کبوترهای دانا را خیلی دوست دارند و معمولاً در کارهای با مشورت می‌کنند.

راستش را بخواهید، تمام این عزت و احترام‌ها به خاطر علم و دانش اوست؛ آخر ما می‌دانیم که علم و دانش در اسلام خیلی اهمیت دارد؛ حتی می‌دانیم خداوند در آیه‌های بسیاری از قرآن، به این موضوع پرداخته است؛ برای نمونه در سوره طه، آیه ۱۱۴ خداوند به پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و مسلمانان دستور داده است که دعا کنند و بگویند: «خدا، علم من را بیشتر بفرما!»

یاد می‌آید یک روز، دانا در این باره سخنی را از پیامبر عزیzman (صلی الله علیه و آله و سلم)

دانان را به نشانه تأیید تکان داد و گفت:

آفرین بغبغو! من هم این سخن امام را شنیده بودم. راستش را بخواهید خاطرات زیادی هم دراین باره دارم. این را هم بگوییم که ایشان همان طور که دیگران را به علم و دانش سفارش می‌کنند، خودشان هم، علم فراوانی دارند. من باره‌ای دیده و شنیده‌ام که هر کس هرسؤالی داشته، از ایشان پرسیده و پاسخش را کامل گرفته است. در عمرم هرگز ندیده‌ام که امام رضا^(علیه السلام) جواب سؤالی را بلد نباشند؛ به همین دلیل هم معروف شده‌اند به «عالی آل محمد^(علیه السلام)».

نقل کرد که فرموده‌اند: «یادگیری علم و دانش به هر مرد و زن مسلمان واجب است.» بعد هم خاطره‌ای از پدر بزرگش را این‌طور نقل کرد: «در یکی از جنگ‌ها که مسلمانان پیروز شده و تعدادی از دشمنان را اسیر کرده بودند، پیامبر^(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: 'هر اسیری که بتواند به ده نفر از مسلمانان خواندن و نوشتن یاد بدهد، آزاد خواهد شد.'

من بالم را بلند کردم و از دانا برای صحبت کردن اجازه گرفتم؛ بعد هم بغوغی کردم و گفتم: «من هم با همین گوش‌هایی از امام رضا^(علیه السلام) شنیدم که به یارانشان فرمودند: 'یکی از نشانه‌های عاقل این است که در تمام مدت عمرش از تلاش برای یافتن علم و دانش خسته نمی‌شود.」

حروف امام رضا^(علیه السلام) چیست؟
اینکه باید با گوشش
همیشه همت کنیم
برای کسب دانش!

و برای استراحت روی لبه پشت بام مسجد نشستیم، صدای چند نفر را شنیدم که بلند بلند باهم صحبت می کردند. مثل اینکه صحبت شان درباره موضوع مهمی بود. آنها را می شناختم: همان همسایه های مسجد بودند. فقط یک نفر تازه آمده بود. او را هم می شناختم. اسمش ابراهیم و از دوستان امام رضا (علیه السلام) بود. او مردی دانشمند بود و آن روز، کتاب بزرگی هم زیر بغل داشت.

ابراهیم درحالی که به جمعیت نگاه می کرد، گفت:
«قرآن کریم می فرماید: 'روز قیامت، از انسان ها درباره نعمت سؤال می شود.'»

پیرمردی که به دیوار تکیه داده بود، گفت: **﴿ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ﴾**

ابراهیم لبخندی زد و گفت: «بله! آیه اش همین است. درباره نعمت سؤال می شود؛ ولی منظور از نعمت چیست؟»

همه بهم نگاه می کردند و هر کسی چیزی می گفت. ابراهیم دستی به ریشش کشید و گفت: «حدود یک ساعت پیش، مردی همین سؤال را از امام رضا (علیه السلام) پرسید و حضرت پاسخ دادند: 'منظور از نعمت، دوستی با ما اهل بیت و ولایت ماست که بعد از توحید و نبوت،

وسط شهر مدینه میدان بزرگی بود که بعضی روزها اتفاق های جالبی در آن می افتد. معمولاً عصرها که گرمای هوا کمتر می شد، بعضی از مرد ها می آمدند دور همان میدان، کنار دیوارها می نشستند و درباره مطالب مختلف حرف می زدند؛ البته بعضی از آنها حرف های تکراری هم می زدند یا بعضی وقت ها باهم دعوا می افتدند؛ ولی گاهی حرف های مهمی هم از آنها شنیده می شد.

یک روز که من و دوستانم از پرواز عصر گاهی برگشتیم

درباره اش سؤال می پرسند.»

جوان سیاه پوستی که کنار دیوار نشسته بود، از جایش برخاست و درحالی که لباسش را می تکاند، گفت: «من هم درباره ولایت، سخن جالبی را از امام شنیده ام.» بقیه که منتظر شنیدن کلام او بودند، پرسیدند: «خُب بگو چه شنیده ای؟» او گفت از امام شنیده است: «خداآوند مهریان فرموده است: 'ولایت علی ابن ابی طالب، پناهگاه مطمئن و محکم من است و هر کس وارد این پناهگاه شود، از عذاب من در امان است.'»

حرف که به اینجا رسید، کبوتر جوانی به نام تیزپر که کنار من نشسته بود، از دانا پرسید: «جناب دانا، این ولایت که این قدر مهم است، به چه معناست؟»

دانا سینه اش را صاف کرد و جواب داد: «ولایت پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) به این معناست که ما آنها را دوست داشته باشیم و البته به حرف هایشان هم گوش کرده و ازانها اطاعت کنیم. هر کس این طوری زندگی کند، مسلمان واقعی است.»

روز قیامت، سؤال
می پرسند از ولایت
معنی اون چی میشه؟
محبت و اطاعت

گوهر سنتکین

قهرمان که یکی از دوستان قدیمی من است، وقتی احساس کرد کبوتر غریبیه می‌خواهد صاحبش را به رخ ما بکشد، دو قدم جلو رفت و گفت: «بین داداش، او لاً که ما کبوترهای مدینه آزاد هستیم و صاحبان فقط خداست! بعدهم هم اگر می‌خواهی آدم مهربان و خوش اخلاق بینی، بگذار روشن特 کنم که بهترینشان، رفیق همین بغوغی خودمان است!»

بعد هم نگاهی به من کرد و گفت: «بغبغو، خودت بگو!» من که کمی هول شده بودم، بالهایم را باز و بسته کردم و با مهربانی گفتم: «بله، چشم؛ ولی اول به این دوستان تازه وارد خوشامد می‌گوییم!»

بعد هم نفس عمیقی کشیدم و ادامه دادم:

روزی باخبر شدم که دو کبوتر را از کشور عراق برای یکی از اهالی مدینه به نام خالد، هدیه آورده‌اند. خیلی دوست داشتم آن‌ها را ببینم. ظهر جمعه بود که با دوستانم به طرف خانه خالد پرواز کردیم. به آنجا رسیدیم و روی دیوار نشستیم و آن دو مهمان غریبیه را دیدیم که توی قفس کنار دیوار بودند.

با احتیاط، به قفس نزدیک شدیم. بعد از سلام و احوالپرسی، یکی از آن‌ها که جوان‌تر بود، گفت: «می‌بینید به چه روزی افتاده‌ایم؟! یادش به خیر، تا چند روز پیش، چه صاحب مهربانی داشتیم! اسمش جابر بود. چه غذاهای خوشمزه‌ای توی قفس ما می‌گذاشت! راستی صاحب شما چطور آدمی است؟»

من و دوستاتم تا حالا انسانی
به مهربانی امام رضا (علیه السلام) ندیده‌ایم!
ایشان با همه مهربان‌اند، همیشه لبخند
بر لب دارند، سخن دیگران را قطع
نمی‌کنند، هرگز حرف زشت نمی‌زنند، به
نیازمندان کمک می‌کنند، به دوستانشان
هدیه می‌دهند، خطاهای دیگران را
می‌بخشند و همیشه خوش‌اخلاقی را
به یارانشان هم سفارش می‌کنند. من
خودم از ایشان شنیدم که فرمودند:
«هرکس خوش‌اخلاق‌تر است، ایمانش
کامل‌تر است.» تازه این را هم شنیدم
که: «در ترازوی اعمال انسان، هیچ‌چیز
از اخلاقِ خوش، سنگین‌تر نیست.»

کبوتر غریبیه که بعداً فهمیدم اسمش تندر
است، سرش را تکان داد و گفت: «به به!
خوش به حالت! کاش صاحب من هم مثل
رفیق تو بود!»

بهره‌مند‌ها

جای شما خالی!

حسابان روزی پرهای دم من
را شمرد و با تعجب گفت: «بغبغو، می‌دانی دم بیشتر
کبوترها یا دوازده پردارد یا چهارده تا؟!» جالب این است
که وقتی من تحقیق کردم، متوجه شدم حق با اوست!
بگذریم: آن روز حسابان با عجله خودش را به
پشت بام رساند و درحالی که نفس نفس می‌زد، تندتند
می‌گفت: «یک، دو، سه، چهار، پنج! یک، دو، سه،
چهار، پنج!...»

بعد از خوردن ناهار که آب و دانه‌های گندم بود، روی
پشت بام، زیرآفتاب گرم، لم داده بودیم و استراحت
می‌کردیم که یک دفعه صدای بال و پر زدن آمد. حسابان
بود: همان کبوتر جوانی که خیلی دوست داشت با
اعداد سروکار داشته باشد؛ بیشتر وقت‌ها هم مشغول
حساب و کتاب بود. او هم تعداد کبوترهای مدینه را
می‌دانست و هم تعداد درختان شهر را؛ حتی عدد
افرادی را که در نماز جماعت شرکت می‌کردند، حساب
کرده بود!

حضرت در جواب او پنج صفت را بیان کردند.
من داشتم آن‌ها را تکرار می‌کردم تا یادم نرود.

من و بقیه کبوترها با اشتیاق گفتم: «خب بگو تا ما هم
یاد بگیریم. یک،...»

حسابان گفت:

- نه، نه! بگذارید خودم بشمارم که اشتباه نکنم.
امام بهترین بندگان خدا را این طور معرفی کردند:
۱. هرگاه کار خوبی می‌کنند، خوش حال می‌شوند؛
۲. اگر خطأ و اشتباهی کردند، فوراً طلب بخشن
می‌کنند؛
۳. هر زمان نعمتی به ایشان داده شود، تشکر
می‌کنند؛
۴. در سختی‌ها صبر و تحمل می‌کنند؛
۵. وقتی که عصبانی می‌شوند، زود دیگران را
می‌بخشنند.

با دیدن او، از جایم بلند شدم و گفتم: «حسابان! باز
داری چه می‌شمری؟»

با عجله جواب داد: «حرف امام را، حرف امام را!»

وقتی دید من با تعجب نگاهش می‌کنم، ادامه داد:

رفته بودم مسجد. بعد از نماز،
صحبت از بنده‌های خوب خدا
شد. یک نفر از امام رضا (علیه السلام)
پرسید: «بهترین بنده‌های
خدا چه صفاتی دارند؟»

پنج تا نشانه فرمود
امام هشتاد و سیم ما
چقدر خوبه اون‌ها رو
داشته باشیم بچه‌ها!

در میان دوستان امام رضا (علیه السلام) نمی‌توانید کسی را پیدا کنید که سفارش‌های حضرت درباره نماز را نشنیده باشد یا از تأکید ایشان درباره نماز اول وقت آگاه نباشد!

یک روز که روی شاخه درختی نشسته بودم، ابراهیم بن موسی را دیدم که داشت خاطره‌ای را برای دوستانش تعریف می‌کرد و می‌گفت:

همراه امام رضا (علیه السلام) به خارج از شهر رفت
بودیم که وقت نماز شد. حضرت توقف کردند و
به من فرمودند: «اذان بگو!»

گفتم: «آقا، بهتر نیست کمی صبر کنیم تا بقیه
همراهانمان هم برسند؟!»

حضرت با مهربانی به من نگاه کردند و فرمودند:
«خداؤند گناهان تو را بیخشید! تا جایی که ممکن است، نماز را به تأخیر نینداز و همیشه آن را اول وقت بخوان!»

من هم اطاعت کردم و اذان گفتم و با امام رضا (علیه السلام) نماز جماعت خواندیم!

شی دیگر، با بقیه کبوترها در لانه دانا دور هم جمع شده بودیم. صحبت نماز شد. دوستان جمله‌های

می‌دانید بچه‌ها! در این سال‌ها که روی پشت بام خانه امام رضا (علیه السلام) لانه دارم، خیلی درس‌ها آموخته‌ام. خاطره‌های قشنگی هم از دوستان امام شنیده‌ام؛ ولی بعضی شان خیلی برایم عجیب بوده است. یکی از این خاطره‌ها، درباره اهمیت فراوانی است که امام به نماز می‌دهند.

قشنگی را که از امام رضا (علیه السلام) شنیده بودند، نقل کردند؛ مثل این‌ها:

۱. اولین عمل انسان که روز قیامت درباره آن سؤال می‌شود، نماز است؛
۲. نماز ستون دین اسلام و بهترین شکل عبادت خداوند است؛
۳. نماز انسان‌های با تقویا را به خدا نزدیک می‌کند؛
۴. مؤمن بعد از هر نماز واجب، یک دعای مستجاب دارد.

راستش را بخواهید، اگرچه من هم مثل بقیه کبوترها ذکر خدا را می‌گوییم؛ اما دوست داشتم بتوانم مثل شما آدم‌ها نماز بخوانم، آن هم اول وقت و به جماعت!

امام که نازنینه
حرف‌هاش به دل می‌شینه
یکی از اون‌ها اینه
نماز ستون دینه!

یک روز که تازه از سفر برگشته بود، به من گفت: «بغبغو، بگو ببینم تو که سال‌ها در خانه امام رضا (علیه السلام) زندگی می‌کنی، آیا حدیث مثلث حضرت را بدی؟»

من که از شنیدن این اسم تعجب کرده بودم، جواب دادم: «عموجان! حدیث مثلث دیگر چیست؟ تا حالا این اسم را نشنیده‌ام!»

عمومهاجر نوکش را با پایش خاراند و گفت: «البته این اسم را خودم برایش انتخاب کرده‌ام؛ چون این حدیث، مثل مثلث، سه ضلع دارد!» ذوق‌زده گفتم: «خُب، حالا خود حدیث را بگویید عموجان!»

عمو سرفه‌ای کرد و گفت: «امام رضا (علیه السلام) فرموده‌اند: ایمان انسان کامل نیست؛ مگر اینکه

نمی‌دانم از عمومیم برایتان چیزی گفته‌ام یا نه؟ عمومیم کبوتری مهریان است که در مدینه به مهاجر معروف است. این اسم را به خاطر سفرهای زیادش به او داده‌اند. گاه، بی‌خبر به سفر می‌رود؛ گاه، چند هفته ناپدید می‌شود؛ بعضی وقت‌ها هم یک دفعه پیدا می‌شود و چند روزی پیش ما می‌ماند.

می‌کند، چیست؟» ایشان پاسخ دادند:
«هریک از شیعیان ما به بلایی دچار شود و
برآآن صبر کند، خداوند ثواب هزار شهید را
به او می‌دهد.»

خود حضرت هم در مقابل سختی‌ها و
زحمت‌هایی که دوستان و دشمنان برایشان
پیش می‌آورند، صبر و تحمل بسیاری دارند!
عموازاین حرف‌های من آن قدر خوشش آمد که از
جایش بلند شد و بال‌هایش را باز کرد و فریاد زد:
«صد آفرین بغ بغو! بیا تو بغل عمو!»

ای بچه با ایمان
فرمود خدا تو قرآن
باید که در سختی‌ها
صبور باشند مؤمنان

سه ویژگی را از خدا و پیامبر و امام خود یاد گرفته
باشد.» خیلی سریع گفت: «فهمیدم، فهمیدم! مثل
خدا رازدار باشد، مثل پیامبر با مردم مدارا کند و
مثل امام در سختی‌ها صبور باشد.»

عمو با خوشحالی گفت: «آفرین به برادرزاده
عزیزم که هوش واستعدادش به خودم رفته است!»
هردو باهم خندیدیم و من بال‌هایم را بهم
زدم و گفتم: «ممnon عموجان! این را هم بگوییم
که من نه فقط این حدیث را از امام رضا (علیه السلام)
شنیده‌ام، بلکه در این سال‌ها بارها و بارها، هم
صبرشان را دیده‌ام و هم سفارش ایشان درباره صبر
را شنیده‌ام..»

عمومهاجر گفت: «به به! احسنت به بغ بغوی عمو!
خُب، پس تو بگو تا ما استفاده کنیم!»
لبخندی زدم و گفتم: «مثلاً روزی امام را دیدم که به
یاران خود فرمودند: 'صبر برای ایمان، مثل سراست
برای بدن.'»

عمو که تا حالا این جمله را نشنیده بود، کمی فکر
کرد و گفت: «عجب تشبیه قشنگی! عجب جمله
مهمی!» من ادامه دادم:

یک بار هم شخصی از امام رضا (علیه السلام)
پرسید: «پاداش کسی که در سختی‌ها صبر

عجب شخصیت جالبی داشت! حاجی معما را
می‌گوییم: همان پیرمرد خوش‌اخلاقی که برای هر
چیزی معما درست می‌کرد. یکی از روزها که پرواز
می‌کردم، درحال عبور از روی بازار، او را دیدم.
جلوی مغازه خرمافروشی ایستاده بود و عده‌ای
هم دورش جمع شده بودند. دور زدم و روی
لبه پشت بام نشستم. چند لحظه بعد، فهمیدم
صحبت‌شان دربارهٔ ضوگرفتن است.

حاجی معما پرسیده بود: «چند جور وضوی
غلط داریم؟» هرکس جوابی می‌داد؛ ولی او قبول
نمی‌کرد. آخرِ کار، همه تسليم شدند و گفتند:
«خودت جواب بد!

سوال هوشی

و می خواستند وضو بگیرند. جلو رفتم تا روی دست حضرت آب بریزم؛ ولی امام قبول نکردند. پرسیدم: «ای پسر پیامبر، چرا اجازه نمی دهید به شما کمک کنم؟» امام فرمودند: «می خواهم برای نماز وضو بگیرم و باید این کار واجب را خودم انجام دهم..» از امام راهنمایی بیشتری خواستم و ایشان جواب دادند: «مگر نشنیده ای که خدا در قرآن می فرماید: 'برای عبادت من کسی را شریک نگیرید؟!'»

حاجی معما دستش را روی شانه آن مرد گذاشت و گفت: «آفرین بر تو ای حسن! ما هم باید مثل امام رضا^(علیه السلام) وضو بگیریم و چقدر هم خوب است که تلاش کنیم مثل ایشان همیشه باوضو باشیم..»

حاجی معما لبخندی زد و گفت: «سه جور!» او قلم و کاغذی از جیش درآورد و روی کاغذ نوشت: «وزو، وذو، وظو» بعد هم آن نوشته را به بقیه نان داد و گفت: «این ها سه جور وضوی غلط هستند!» همه خنده دند و حاجی معما ادامه داد: «حالا بد نیست یک نکته هم درباره وضو برای شما بگویم و آن اینکه برای وضو گرفتن نباید از کسی کمک بگیریم!» یک مرتبه صدای مردی بلند شد که گفت: «آفرین! درست است!»

همه به طرف صدا برگشتند و مرد چند قدم جلوتر آمد و ادامه داد:

نام من حسن است و نام پدرم وشاء. من چند روز پیش برای دیدن امام رضا^(علیه السلام) به منزل ایشان رفتم. امام توی حیاط بودند

دوست عزیز خوش رو
اگرمی خواهی الگو
مثل امام هشتم
همیشه باش باوضو

همان طورکه می‌دانید، ما کبوترها هم مثل شما آدم‌ها در کنار هم زندگی می‌کنیم و بعضی از رفتارهای خوب شما را هم یاد گرفته‌ایم. یکی از این رفتارها که امام رضا (علیه السلام) خیلی به آن سفارش می‌کردند، چیز است!... این!... این!...

بیخشید اسمش را فراموش کرده‌ام؛ آخر کمی سخت است. ها! یادم آمد: صله رحم!

صله رحم یعنی رفت‌وآمد با فامیل و باخبربودن از حال آن‌ها. امام به دوستان خود سفارش می‌کردند که با خویشاوندان خود ارتباط داشته باشند و می‌فرمودند: «هرکس با افراد فامیل خود قطع رابطه کند، تقوای خدا را رعایت نکرده است.»

من خودم بارها و بارها دیده‌ام که حضرت به دیدار اقوام و فامیل خود می‌رفتند، برای آن‌ها دعا می‌کردند،

آنقدر صبر کردند تا همه رفتند؛ بعد به او محبت کرده و برایش دعا کردند. علی بن عبدالله خیلی خوش حال شد و اشک توی چشم‌هایش حلقه زد.

در جایی دیگر، امام رضا^(علیه السلام) را دیدم که فرمودند: «هرکس به من قول بدهد که با فامیلش رفت و آمد داشته باشد، من به او چهار تا قول می‌دهم: ۱. خدا دوستش داشته باشد؛ ۲. روزی اش را زیاد کند؛ ۳. عمرش را طولانی کند؛ ۴. او را به بهشت ببرد.»

هدیه‌هایی برایشان می‌فرستادند، آن‌ها را به منزل خود دعوت می‌کردند و اگر مریض بودند، به عیادتشان می‌رفتند و خلاصه خیلی مراقب بودند که به این دستور خداوند عمل کنند.

راستی، اسم مریضی که آمد، یاد خاطره‌ای افتادم. یکی از نزدیکان امام رضا^(علیه السلام) مرد جوانی بود به نام علی بن عبدالله. او امام را خیلی دوست داشت و دلش می‌خواست به دیدن حضرت برود؛ ولی خجالت می‌کشید! روزی، این مشکل را با فردی به نام سلیمان در میان گذاشت.

سلیمان پرسید: «چرا به دیدن امام نمی‌روی؟» علی بن عبدالله جواب داد: «دوست دارم بروم؛ ولی عظمت و بزرگی ایشان، مانع من است!»

چند روز بعد، علی بن عبدالله مریض شد و در بستر بیماری افتاد. نزدیک ظهر بود که صدای در بلند شد. در را که باز کردند، معلوم شد امام رضا^(علیه السلام) به عیادت علی بن عبدالله آمده‌اند. سلیمان و جمعی از یاران امام نیز همراه ایشان بودند.

حضرت کنار بستر علی بن عبدالله نشستند و

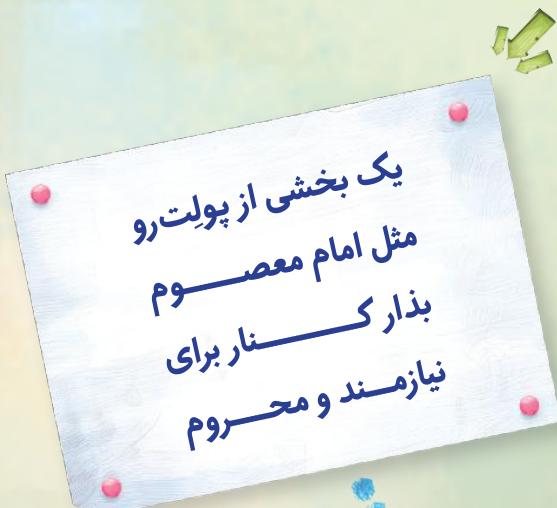
رُفت و آمد داشته باش
با قوم و خویش و فامیل
می‌خوای بیر با خودت
شیرین، میوه، آجیل

چه قدر خوبی!

کاش همه بنده‌های خدا مثل امام رضا (علیه السلام) بودند. ایشان آن قدر مهربان بودند که خیلی از آدم‌ها، مثل ما کبوترها دنبال بهانه‌ای می‌گشتند تا حضرت به آن‌ها لطف و محبت کنند. بعضی‌ها هم که اصلاً به طور ویژه توجه آقا را به خودشان جلب می‌کردند، مثلًاً فقرا و نیازمندان!

راستش را بخواهید، همان جا تصمیم مهمی گرفتم و با خودم گفتم: «من که پول ندارم تا به فقیرها کمک کنم؛ ولی هر کس آب و دانه خواست، در خدمتم!»

شاید باورتان نشود؛ ولی من بارها با همین چشم‌های گرد و خوشگل خودم دیده‌ام که هر وقت توی خانه امام، سفره پهن می‌شد، اول یک ظرف می‌آوردند و از بهترین قسمت غذا در آن می‌گذاشتند و آن را برای فقیران شهرمی‌فرستادند! شاید روزی نبود که امام رضا^(علیه السلام)، به نیازمندان کمک نکنند یا گره‌ای از کار آنان باز نکنند! مگر می‌توانستی فقیری را در شهر پیدا کنی که امام به او لطف و محبت نکرده باشند؟!

روزی در جمعی خودمانی، صحبت همین موضوع شد. امام حرف‌های جالبی زدند؛ مثلاً فرمودند: «یاری رساندن به نیازمندان از بهترین کارهای نیک است» و «خداآوند حضرت ابراهیم^(علیه السلام) را به پیامبری برگزید؛ چون هیچ فقیری را دستِ خالی برنمی‌گرداند!»

بعد هم آیاتی از سوره «ذاریات» را قرائت کردند که خداوند در آن‌ها چند تا از صفات‌های آدم‌های باتفاق را برشمرده و فرموده است: «آن‌ها در اموال خود سهم ویژه‌ای برای بخشیدن به نیازمندان و محرومان قرار داده‌اند.»

واقعاً که ! چقدر باهوش‌اند ! عجب کارهایی می‌کنند !
این‌ها را کاکلی می‌گفت؛ آن‌هم درحالی که آرام‌آرام بال می‌زد تا کنار من بنشینند.
سرم را بلند کردم و گفتم: «به به ! جناب کاکلی ! سلام . خوش آمدید . رسیدن به خیر . چه خبرها ؟ !»
نفسی تازه کرد و گفت: «سلام بغضون جان ! کاش تو هم بودی و می‌دیدی !»
پرسیدم: «چه چیزی را می‌دیدم ؟» جواب داد: «بازی جوجه‌هارا .»

لبخندی زدم و گفتم:

کاکلی جان! این را که امام رضا^(علیه السلام) بارها و بارها به مردم گفته‌اند؛ نمونه‌اش در آن جلسه قرآن که حضرت، آیه ۱۰۵ سوره توبه را خواندند. خدا در این آیه فرموده است: «به مردم بگو هر طور می‌خواهید رفتار کنید؛ ولی بدانید خداوند همیشه شما را می‌بیند.»

به من بگید بچه‌ها
اون کیه که هر کجا
آدم‌ها رو می‌بینه؟
بله، درسته: خدا!

با تعجب از او توضیح خواستم. گفت:

توی باغ، روی شاخه‌ای نشسته بودم که چند تا از جوجه‌کبوترها را دیدم. می‌خواستند «قایم باشک» بازی کنند. هر کسی رفت و جایی مخفی شد که بقیه او را نبیند. یکی از آن‌ها همان وسط ایستاده بود و تکان نمی‌خورد. وقتی از او پرسیدند که چرا نمی‌رود قایم شود؟ گفت: «خُب من جایی را پیدا نکردم که هیچ‌کس مرا نبیند!»

جوچه‌ها با تعجب گفتند: «منظورت چیست؟! این همه جا: پشت درخت‌ها، لابه‌لای شاخه‌ها، توی چاله‌ها و...!» او جواب داد: «این‌ها به فکر من هم رسید؛ ولی قرار بود جایی مخفی شویم که هیچ‌کس ما را نبیند. خُب هر کجا خواستم مخفی شوم، دیدم خدا مرا می‌بیند!»

کاکلی نفس عمیقی کشید و گفت: «می‌دانی بغبغو! این جمله مرا تکان داد. با خودم گفتم: 'عجب کبوتر فهمیده‌ای!'»

آسمان آبی و هوا خنک بود. داشتم روی پشت بام لانه‌ام را تمیز می‌کردم که توی حیاط، سروصدایی بلند شد. آمدم لب پشت بام و دیدم سروصدای کارگرهاست. ظهر بود و وقت استراحتشان. تازه کنار دیوار نشسته بودند تا ناهار بخورند. چند تا سیب هم توی سبد چوبی روی ایوان بود. در حال استراحت بودند که صدای در بلند شد.

یکی از آن‌ها که جوان بود، به سرعت رفت و در را باز کرد. امام رضا^(علیه السلام) وارد شدند. همه خوش حال شدند و برخاستند. امام چند قدم که برداشتند، ایستادند و با آن جوان

منابع

١. قرآن کریم.
٢. الاختصاص، نوشته محمد بن محمد مفید.
٣. اختیار معرفة الرجال (رجال الکتبی)، نوشته محمد بن عمر کشی، جلد ٢.
٤. اعلام الوری باعلام الهدی (ط. القديمة)، نوشته فضل بن حسن طبرسی.
٥. آمالی الصدوق، نوشته محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق).
٦. بحار الانوار، نوشته محمد باقر مجلسی، جلد ٤٩ و ٧٩.
٧. تحف العقول عن آل الرسول ﷺ، نوشته حسن بن علی بن شعبه حرانی.
٨. تفصیل وسائل الشیعة الی تحصیل مسائل الشیعة، نوشته محمد بن حسن حر عاملی.
٩. الخرائج والجرائح، نوشته سعید بن هبة الله راوندی، جلد ١.
١٠. الخصال، نوشته محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، جلد ١.
١١. صحیفة الامام الرضا، منسوب به امام رضا علیه السلام.
١٢. عيون اخبار الرضا، نوشته محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، جلد ٢.
١٣. الكافی، نوشته محمد بن یعقوب کلینی، جلد ٣ و ٤ و ٦.
١٤. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، نوشته حسین نوری طبرسی، جلد ٣.
١٥. مشکاة الانوار فی غر الاخبار، نوشته علی بن حسن طبرسی.
١٦. مصباح الشیعة، منسوب به امام صادق علیه السلام.
١٧. مکاتیب الرسول، نوشته علی احمدی میانجی، جلد ١.
١٨. مناقب آل ابی طالب، نوشته محمد بن علی بن شهرآشوب مازندرانی، جلد ٣.

صحبت کردند. ناراحتی توی صورت امام دیده می شد. کارگرها هم مثل من نگران شدند و به طرف امام حرکت کردند. پرواز کردم و روی در حیاط نشستم تا ببینم ماجرا چیست! معلوم شد امام به خاطر آنکه کارگرها نصف سیبی را خورده بودند و بقیه اش را توی حیاط انداخته و اسراف کرده بودند، ناراحت اند.

کارگر لاغر و قدبلندی که آن سبب را انداخته بود، جلو رفت و از امام معذرت خواست و سبب را برداشت. فکر کنم می خواست آن را تمیز کند و بخورد.

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: «هر وقت به چیزی نیاز ندارید، آن را در اختیار کسانی بگذارید که به آن نیاز دارند.» حرف حضرت برایم جالب بود. می دانستم که خدا هم اسراف کاران را دوست ندارد!

قرآن توی آیه
سی و یکم از «اعراف»
فرموده: تا می تونید
دوري کنید از اسراف

مسابقه

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «مثل امام رضا (علیه السلام) باش (۳)»

* به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقه‌های فرهنگی شرکت کنید:

۱. برای شرکت در مسابقه کافی است نام مسابقه و شماره گزینهٔ صحیح پرسش‌ها را به صورت یک عدد دو رقمی به همراه نام و نام خانوادگی خود به شماره ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ پیامک کنید.

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی: www.razavi.aqr.ir

* آخرین مهلت شرکت در مسابقه، یک ماه پس از دریافت کتاب است.

از بین پاسخ‌های صحیح قرعه‌کشی می‌شود و برای برنده‌گان پیامک ارسال خواهد شد.

تلفن: ۰۵۱ - ۳۲۰۰۲۵۶۹

پرسش‌های مسابقه

پرسش دوّم: امام رضا (علیه السلام) فرموده‌اند که ایمان چه کسی
کامل‌تر است؟

۱. هر کس خوش‌اخلاق‌تر است
۲. هر کس با سواد تر است
۳. هر کس پر انرژی تر است

پرسش اول: پیامبر عزیزمان (صلی الله علیه و آله و سلم) فرموده‌اند که
یادگیری علم و دانش به چه کسانی واجب است؟

۱. به هر زن مسلمان
۲. به هر مرد مسلمان
۳. به هر مرد و زن مسلمان